27.1.2023

Energiateollisuus ry:n ja Kuluttajaliitto ry:n yhteinen kannanotto sähköhyvityksen toteutuksesta

Energiateollisuus ry ja Kuluttajaliitto ry toteavat, että kuluttajien auttaminen on tarpeellista yleiseurooppalaisen tarjontashokin nostettua sähkön hintaa ennätyksellisen korkeaksi.

Tausta

Tätä kirjoitettaessa valtioneuvoston piirissä viimeistellään hallituksen esitystä muun ohessa ns. takautuvasti maksettavasta sähköhyvityksestä, jolla vähennettäisiin ensi sijassa asiakkaiden tulevia laskuja. Hyvitys on tarkoitus toteuttaa kahdessa kalenterikuukausien mukaan määräytyvässä erässä:

1. marras- ja joulukuun kulutukseen sekä hintaan perustuva erä
2. marras- ja joulukuun kulutukseen sekä tammikuun hintaan perustuva erä

Marras-joulukuun kulutuksien käyttämisellä toisessa erässä on valmistelussa haluttu välttää mm. se, ettei asiakkaita kannusteta lisäämään sähkönkäyttöään tammikuussa ja siten pahentaa sähköpulan riskiä. Sähköpulan riskin suurenemisen vaara on kuitenkin pian ohitettu, kun tammikuu on eletty loppuun. Tammikuun hinnan käytöllä on puolestaan haluttu auttaa isohkoa joukkoa väliinputoajia, joilla sähköenergian hinta on noussut vuodenvaihteen aikoihin. Marras-joulukuun kulutuksien käyttämiselle on nähty myös jokin verotustekninen tarve, jonka merkitys on jäänyt avoimeksi.

Energiateollisuus ry on kuullut laajasti jäseniltään, että ensimmäinenkin erä aiheuttaa tietoteknisiä haasteita ja huolia, mutta näyttää pääsääntöisesti kohtalaisen toteuttamiskelpoiselta. Senkin osalta on vielä mm. tietojärjestelmävaatimuksiin liittyviä aikatauluriskejä.

Sen sijaan toisen erän toteutus nykyisillä vaatimuksilla uhkaa aiheuttaa huomattavan viivästyksen. Tältäkin osin eri sähkönmyyjien tietojärjestelmäratkaisut eroavat toisistaan. Silti hyvin yleinen huomio on, että marras-joulukuun kulutuksien ja tammikuun hinnan yhdistäminen on todella vaikeaa, monen kommentin mukaan lähes mahdotonta.

Tietojärjestelmiin perehtyneiden ihmisten rajallisen määrän takia muutoksia on vaikea toteuttaa (määritellä, koodata, testata ja validoida) läheskään vaaditussa aikataulussa. Lisäksi jäljelle jäävien virheiden riski olisi edelleen huomattava. Monien sähkönmyyjien arvio on ollut, että toisen erän viivästys olisi useita kuukausia.

Kokonaan tammikuun tietoihin pohjautuva toinen erä helpottaisi myös muutamien väliinputoajaryhmien asemaa. Asuntoa vuodenvaihteen aikoihin muuttaneet olisivat ehdotetussa mallissa jäämässä kokonaan väliinputoajiksi, koska heillä ei ole uuden asuntonsa kulutusta marras-joulukuulta. Vuodenvaihteen aikoihin myyjää vaihtaneiden kuluttajien marras-joulukuun kulutustietojen siirtäminen Fingrid Datahub Oy:ltä kuluttajan uudelle

Energiateollisuus ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi

myyjälle on auki. Tammikuun aikana myyjää vaihtaneiden osalta olisi epäselvää, miten marras-joulukuun kulutusta ehkä jaettaisiin eri myyjille.

Kuluttajaliitto ry pitää tärkeänä, että kuluttajia pystytään auttamaan akuutissa hädässä mahdollisimman pian. Siksi on tärkeää, että lainsäädännön vaatimukset eivät vaaranna avun nopeaa toteutusta. Tammikuun sekä kulutus- että hintatietojen käyttäminen helpottaisi myös muutamien väliinputoajaryhmien tilannetta. Tämä ei kuitenkaan vielä poistaisi sitä väliinputoajaryhmää, jolla on edullinen sähkö tammikuun loppuun asti, mutta helmikuun alusta alkaen kalliimpi.

Energiateollisuus ja Kuluttajaliitto esittävät, että sähköhyvityksen toinen erä toteutetaan tammikuun kulutukseen ja hintaan perustuen.

Lisätietoja:

- Kuluttajaliitto ry, vaikuttamistyön päällikkö Tiina Vyyryläinen puh. 050 606 74
- Energiateollisuus ry, johtaja Pekka Salomaa puh. 0500 324 486

Kuluttajaliitto ry on Suomen ainoa yleinen ja kaikille avoin kuluttajien ja sote-asiakkaiden edunvalvonta-, koulutus- ja neuvontajärjestö. Puolustamme kuluttajan ja sote-asiakkaiden oikeuksia yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Energiateollisuus ry (ET) on energia-alan elinkeino- ja työmarkkinapoliittinen etujärjestö. Se edustaa yrityksiä, jotka tuottavat, hankkivat, siirtävät ja myyvät sähköä, kaasua, kaukolämpöä ja kaukojäähdytystä sekä tarjoavat niihin liittyviä palveluja.